

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 75-84 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 28. marts 2007.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 07-013961
Dok nr. 159892
Side 1/1

Spørgsmål nr. 75-84 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 28. marts 2007 til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del)

Spørgsmål 75

(Ad svar på spm. 3): Ministerens bedes redegøre for, om det er i overensstemmelse med virksomhedsoverdragelsesloven, når universiteter overtager 'myndighedsopgaver', men ikke må kende de forudsætninger og betingelser, som de bevilgende og kravstillende ministerier har til overdragelsen, jf. Videnskabsministeriets nægtelse af at udlevere ministeriernes høringssvar til loven.

Svar

I forbindelse med fusionsprocessen har Videnskabsministeriet skriftligt orienteret universiteterne om betingelserne for sammenlægning med de enkelte sektorforskningsinstitutioner. I universiteternes breve til Videnskabsministeriet, hvori de bekræftede deres ønske om sammenlægning med navngivne sektorforskningsinstitutioner, accepterede universiteterne disse betingelser. På det grundlag blev sammenlægningerne godkendt.

Betingelserne for sammenlægningerne har således været kendt af alle involverede institutioners ledelser og bestyrelser forud for institutionernes beslutning om sammenlægning.

De omtalte breve kan findes på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside (www.ubst.dk) under Videnskabsministeriet.

Spørgsmål 76

(Ad svar på spm. 7): Betyder ministerens svar, at ministeriers betingelser for kontraktindgåelse ikke vil være omfattet af offentlighedsloven, dvs. at ressortministeriers krav til kontraktindgåelse / resultatkontraktens før kontraktindgåelsen ikke er omfattet af offentlighed i forvaltningen, men alene at resultatet efter kontraktindgåelse er omfattet af offentlighedsloven?

Svar

Både universiteterne og ministerierne er omfattet af reglerne i offentlighedsloven. Dette gælder også materiale og korrespondance i forbindelse med indgåelse af aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening.

I offentlighedsloven findes undtagelser fra retten til aktindsigt, eksempelvis i § 13. Hvorvidt disse eller andre regler kan finde anvendelse, beror på et konkret skøn i den enkelte sag.

Spørgsmål 77

(Ad svar på spm. 9): Ministeren bedes redegøre for, hvilken procentvis forskningsandel / 'overhead', der hidtil har været knyttet til ministeriers myndigheds-

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok nr. 159892
Side 1/1

betjening o.lign. på Danmarks Fødevarerforskning, på Danmarks Jordbrugsforskning samt på Danmarks Miljøundersøgelser.

Svar

For så vidt angår forskningsandelen af de midler, der hidtil har været knyttet til ministeriernes myndighedsbetjening, har Familie- og Forbrugerministeriet, Miljøministeriet og Fødevareministeriet oplyst følgende:

- Danmarks Fødevarerforskning: I 2005 afholdtes der udgifter til forskning for 68,9 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 219,9 mio. kr. svarende til en forskningsandel på 31,3 pct. I 2006 afholdtes der udgifter til forskning for 70,6 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 210,1 mio. kr. svarende til en forskningsandel på 33,3 pct.
- Danmarks Jordbrugsforskning: I 2005 afholdtes der udgifter til forskning for 134,2 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 227,5 mio. kr. svarende til en forskningsandel på 59 pct. I 2006 afholdtes der udgifter til forskning for 131,8 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 223,4 mio. kr. svarende til en forskningsandel på til 59 pct.
- Danmarks Miljøundersøgelser: I 2005 afholdtes der udgifter til forskning for 37 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 127 mio. kr. svarende til en forskningsandel på 29,1 pct. I 2006 afholdtes der udgifter til forskning for 37 mio. kr. ud af et nettoudgiftsforbrug på 134 mio. kr. svarende til en forskningsandel på 27,6 pct.

For så vidt angår 2007 og årene fremover, vil opdelingen af finansieringen af forskningsunderstøttelse af myndighedsbetjeningen fremgå af de konkrete aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening. Aftalerne er i øjeblikket under forhandling, og de vil efter indgåelse blive offentliggjort på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside (www.ubst.dk) under Videnskabsministeriet.

Spørgsmål 78

(Ad svar på spm. 10): Ministeren bedes udrede, hvem der afgør tvister i tilfælde af, at der opstår uenighed mellem et ministerium og et universitet, f.eks. i tilfælde hvor et ministerium ikke er tilfreds med den ønskede ydelse eller ønsker udført yderligere tjenesteydelser, som universitetet ikke mener er indeholdt i kontrakten?

Svar

Der er ikke i L 140 foreslået regulering af forhold om uenigheder eller om misligholdelse i forbindelse med aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening.

I notat om aftaler mellem universiteter og ministerier om myndighedsbetjening af 18. december 2006 understreges vigtigheden af, at aftalerne fastlægger klare retningslinier for forpligtelser og rettigheder i tilfælde af misligholdelse. Derudover anbefales det, at der fastsættes procedurer og fora til løsning af konflikter, herun-

der medvirken af ledelserne af henholdsvis universitetet og vedkommende ministerium.

Kan der mod forventning ikke opnås enighed om løsningen af konflikter mellem ministerium og universitet via dialog, må sagen i sidste ende afgøres ved domstolene, som det i øvrigt gælder for eventuelle konflikter mellem ministerier og universiteter som selvejende institution.

De enkelte aftaler mellem universitetet og vedkommende ministerium er under forhandling. Aftalerne for den første aftaleperiode vil efter indgåelse blive offentliggjort på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside (www.ubst.dk) under Videnskabsministeriet.

Spørgsmål 79

(Ad svar på spm. 11, 12 og 13): Ministeren bedes garantere, at lovrevisionen lever op til de internationale normer for universiteters virksomhed, når ministeriet ikke er i stand til at sammenligne centrale strukturelle og lovgivningsmæssige forhold i relation til de lande, som vi normalt sammenligner os med?

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 3/3

Svar

De centrale strukturelle og lovgivningsmæssige rammer for universiteters virksomhed varierer meget fra land til land. Der findes eksempelvis ingen entydig, international definition på, hvad et universitet er. Der kan næppe heller siges at være tale om et internationalt normsæt, og der kan derfor ikke udstedes garantier om, at lovændringen lever op til et særligt internationalt normsæt.

OECD gennemførte i 2004 en evaluering af det danske universitetssystem. OECD var meget positiv over for reformen af de danske universiteter, herunder de styrelses- og ledelsesmæssige ændringer, som blev gennemført med universitetsloven af 2003. Det lovforslag, der nu er fremsat, ændrer ikke ved de grundlæggende strukturelle og lovgivningsmæssige principper fra 2003.

Spørgsmål 80

(Ad svar på spm. 11, 12 og 13): Ministeren bedes redegøre for, hvad der vil være tiltrækkende for en velmeriteret udenlandsk forsker ved at komme til Danmark, når forskeren – i modsætning til vilkårene i andre lande – f.eks. af forskningslederen kan pålægges at udføre ”myndighedsopgaver” for danske ministerier?

Svar

Det indgår som en del af regeringens mål om, at Danmark skal have universiteter i verdensklasse, at universiteterne fortsat skal udvikle og videreudvikle attraktive faglige miljøer.

Om et forskningsmiljø er attraktivt, afhænger af en lang række forhold blandt andet det faglige niveau og miljøets evne til at fostre nye ideer. Om man kan pålægges forskningsbaseret myndighedsbetjening eller ej, vil formentlig kun have mindre betydning.

Universitetsforskere kan allerede efter den gældende universitetslov pålægges at løse bestemte opgaver, herunder myndighedsopgaver og lignende bestillingsopgaver, når disse opgaver ligger inden for den pågældendes ansættelsesområde. Det er ikke Videnskabsministeriets indtryk, at dette gør det vanskeligt for universiteterne at rekruttere nye udenlandske forskere.

I øvrigt gælder det, at den enkelte forskers nærmere arbejdsopgaver kan aftales i ansættelseskontrakten.

Der henvises desuden til besvarelsen af spørgsmål 34.

Spørgsmål 81

(Ad svar på spm. 19): Ministeren bedes redegøre for de tilgrundliggende principper for ejerskab, brugsrettigheder og eventuel ophavsret til databaseoplysninger og lignende vedrørende Danmarks Fødevareforskning, Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Jordbrugsforskning udførelse af myndighedsopgaver, samt om ministeren forestiller sig, at dette materiale evt. skal kunne udleveres til et privat konsulentfirma i forbindelse med konkurrenceudsættelse om to år.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 4/4

Svar

Som det fremgår af notat om aftaler mellem universiteter og ministerier om myndighedsbetjening af 18. december 2006, skal der i aftalerne tages højde for rettighedsfordelingen, herunder ejerskab, brugsrettigheder og eventuel ophavsret.

Aftalerne er i øjeblikket under forhandling. Først når aftalerne og dermed rettighedsfordelingen foreligger, kan der tages stilling til, hvad der kan udleveres til et privat konsulentfirma i tilfælde af konkurrenceudsættelse af myndighedsopgaver.

Spørgsmål 82

(Ad svar på spm. 22): Ministeren bedes redegøre for, hvilke begrænsninger der jf. forvaltningslovens § 27 kunne tænkes pålagt en forsker i forbindelse med udførelse af en forskningsopgave.

Svar

Spørgsmålet kan ikke besvares generelt, idet det vil afhænge af den konkrete forskningsopgave. Men der kan gives et par eksempler.

Det fremgår af forvaltningslovens § 27, at *"den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jfr. borgerlig straffelov § 152 og §§ 152 c-152 f, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser [...]."*

Heraf følger det, at f.eks. en retsmediciner ikke må afsløre viden, som kan skade efterforskningen i en verserende drabssag.

Et andet eksempel kan være en sundhedsforsker, der har adgang til oplysninger om HIV-smittede. Denne forsker må ikke afsløre sådanne oplysninger, fordi det kan være til skade for de personer, som oplysningerne vedrører.

Spørgsmål 83

(Ad svar på spm. 22): Idet svaret forstås sådan, at myndighedsopgaver udføres under de ledelsesmæssige beføjelser og begrænsninger af forsknings- eller yttingsfrihed jf. forvaltningsloven, bedes der redegjort for, om forvaltningslovens bestemmelser også var gældende for den universitetsansatte før lovrevisionen eller, om der er tale om en fornyelse.

Svar

Ved besvarelsen af spørgsmål 22 henvises til forvaltningslovens § 27. Denne bestemmelse drejer sig som nævnt om tavshedspligt for den, der virker inden for den offentlige forvaltning.

Denne bestemmelse har været gældende siden 1985 og berøres ikke af L 140.

Det kan i øvrigt oplyses, at det i bemærkningerne til det lovforslag om ændring af universitetsloven, som blev vedtaget maj i 2003, fremgik, at universiteterne fortsat ville være omfattet af blandt andet lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven.

Spørgsmål 84

(Ad svar på spm. 23): Ministeren bedes bekræfte, at loven ikke forhindrer, at et ressortministerium kan indføre særlige kontraktbetingelser eller forbehold som f.eks., at ministeriet skal have ret til at gennemse/rette i en udredning/rapport før rapporten offentliggøres.

Svar

Spørgsmålet om, hvorvidt et ministerium kan gennemse/rette i en rapport eller lignende, før den offentliggøres, er ikke reguleret i universitetsloven. Dette ændres ikke ved L 140.

I forbindelse med udarbejdelsen af en rapport er der ikke noget der forhindrer, at der er en dialog mellem det pågældende ministerium og universitetet. Dette ændrer dog ikke ved det faktum, at universitetet skal kunne stå inde for forskningskvaliteten og de forskningsfaglige resultater og eventuelle anbefalinger.

Når en udredning/rapport sendes fra et universitet til det relevante ministerium, bliver den omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedsloven.